Szerkesztőség és kiadó hivatal

Kölcsey-utcza SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési dij:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886. **Debreczen. Szombat November 6.** **218. szám.**

Uj terhek.

Szapáry Gyula gróf a képviselőházban csak a napokban terjesztette elő a magyar állam jövő évi költségvetését.

Mindenki tudja, hogy ez a költségvetés a mult évekhez képest tetemes hiánylatot tüntet fel. Ennek a hiánylatnak fedezésére a nemzet áldozatkészsége fokozottabb mértékben fog igénybe vétetni.

Megbirja-e a nemzet a folyton fokozódó ujabb terheket, azzal ezuttal nem kivánunk foglalkozni. A jövő évi költségvetés beterjesztésekor mondott pénzügyminiszteri beszéddel foglalkozó korábbi cikkünkben már érdemlegesen reflektáltunk kormányunk pénzügyi politikájára.

Elmondottuk már akkor, hogy a helyes pénzügyi politika nem zárja ki azt, hogy valamely nemzet áldozatkészsége fokozottabb mérvben vétessék igénybe, s ha azt tapasztaljuk, hogy a magyar állam háztartásában a pénzügyi egyensuly helyreállitása még mindig a lámbor óhajtások sorába tartozik, ez még nem egy jelentőségü azzal, hogy a helyre nem állitott egyensuly mellett egyáltalán lehe volna lehetséges a gazdasági fejlődés, s a pénzügyi helyzetnek általános javulása.

Igaz: a nép fél az ujabb terhektől, s ha minduntalan azt tapasztalja, hogy ez a teher évről-évre növekedik, könnyen támad fel benne az a hit, hogy a magyar állam a pénzügyi zavaroktól nehezen fog csak valaha is megmenekedni.

Csakhogy másfelől áll az a tétel, hogy a terhek növekedése az igények és szükségletek növekedésének természetszerü következménye, s az, a ki az állam folyton növekedő jótéteményeire reflectal annak a terhek aránylagos részének elvállalására is gondolnia kell.

Máskép fog a pénzügyi kormány a megnövekedett hiánylat fedezéséről gondoskodni, azt annak idején már megemlitettük.

Most azonban meginl egy ujabb terherrel állunk szemben. A delegációk elé beterjesztetett a közösügyi költségvetés. Ebben a költségvetésben a szükséglet és a fedezeti alapok között lényeges hiánylat van kimutatva.

A mint az előterjesztésből látható, a tavalyihoz képest a közösügyi kiadások mintegy három és fél millió forinttal szaporodtak, s ebből Magyarországra a törvényes aránykulcs szerint, mintegy másfél millió esik. Államháztartásunk mérlege tehát ezzel az ujabb teherrel ismét kedvezőtlenebbé válik.

Smolka az osztrak delegáczió elnöke azt mondja:

Természetesnek látszik, hogy, tekintettel a folytonos, aggodalmat okozó és mindegyre növekedő fegyverkezésre, mely a hatalmak részéről történik, tekintettel arra a sietségre, melylyel mindenütt növelik a védelmi erőket, tekintettel az általános helyzetre, a mint az az utóbbi időben alakult, mindent el kell követni, hogy a birodalomnak megadassék minden, a mi hatalmi állását megszilárdithatja.

Mi is azt mondjuk: monarchiánk nagyhatalmi állásának megszilárditása, területi integritásunk megvédelmezése, sőt magának a védelmi erőnek fejlasztése elodázhatlan kötelességünk. Nem akarnók, s hisszük: egyetlen polgára a hazának sem akarja azt, hogy pusztán a terhek növekedésétől való félelem hatása alatt letegyünk arról a gondolatról, hogy azt az államot, melyben élünk, melynek jótéteményeit élvezzük, megfosszuk a fejlődés és mzgszilárdulás feltételeitől.

Mindenkinek sulyt kell fektetni arra, hogy ez az állam a maga hatalmi állását nemcsak megtartsa, hanem fejlessze is. Ha aztán — a mi igen természetes — ez a müvelet fokozódó terhekkel jár, attól sem szabad visszariadnunk. Csakhogy itt önként előáll az a kérdés: Ennek az államnak hatalmi állása nem szilárdítható-é meg oly módon is, hogy az állampolgárok teherviselési képessége mértéken tul ne használtassék ki?

Azok, a kik államunk pénzügyi politikáját gyakorlatilag intézik, azt mondják e növekedő szükségletek elől nem lehet kitérni, ezek pedig maguk után vonják a terhek növekedését.

A közösügyi kormányzat azt mondja többek között: a hadügyminiszter szükségesnek látja a hadsereg teljesebb felszerelését, a védképesség fokozása szempontjából. Hát bizony arra sulyt kell fektetnük hogy ha már az államok hatalmi állásának megszilárditására szolgáló tényezők között a hadsereg az első, ez a hadsereg ellátassék a megkivántató feltételekkel.

És mi nem is kivánjuk, hogy a hadsereg védképessége csökkentessék pusztán azon okból, mert ennek növekedő szükségletei hatnak első sorban zavarólag a pénzügyi egyensuly helyreállitására, de másfelől azt sem hallgathatjuk el, hogy a közösügyi kiadások rublikájában lehetne talán más czimeken meggazdálkodni azt a többletet, melyet a hadsereg felszerelése vesz igénybe.

Ha alaposan utánna néznének azokban a miniszteriumi hivatalszobákban mindazok a kik a közösügyi költségvetés összeállitásához az anyagot szolgáltatják, lehetetlen nem találniok olyan természetü tételekre, a melyeknél fokozatosan apasztva a kiadásokat, ily módon az egyensuly ismételt megzavarásának erejét vehetnék.

A helyesl és okszerü pénzügyi politikának számot kell vetnie azokkal a tényezőkkel is, a melyeknek hozzájárulására van szükség, ha a növekedő deficzit fedezéséről kivánnak gondoskodni. Számolni kell mindenesetre azzal, hogy az állampolgárok teherviselései képességet alapjában ne támadja meg.

Gondoskodni a növekedő szükségletek fedezéséről a papiroson igen könnyen lehet, de azt is számba kell venni, hogy azok az ujabb terhek, melyeket a polgárok vállaira rakunk, azok által elbirhatók-e, s hogy ez uton az előirányzott összegek tényleg is behajthatók-e.

Meggondolandó továbbá az is, hogy például a hadsereg védképességének fejlesztése azon az áron, hogy az által az állampolgárok teherviselési képessége támadhassék meg, okos és praktikus cselekedet-e, s az állam hatalmi állásának megszilárditása ily müvelet mellett eszközölhető-e vagy sem.

Mi elvárjuk a magyar delegáczió tagjaitól, hogy mikor eléjök kerül az a közösügyi költségvetés, komolyan megfontolják minden tételét, s lehetőleg igyekezni fognak más czimeken megtakaritani azt a többlet kiadást, a melyet esetleg a hadsereg szükséglete mulhatatlanul megkiván.

Az idő nem a legkedvezőbb arra, hogy a saját háztartásunk folyton növekedő szükségletei mellett még a közös szükségleteknek is ujabb terheit háritsuk át az állampolgárokra.

Azért kivánatos ezt a dolgot megfontolni jól, s nem engedni meg az olyan politika szabad érvényesülését, a melyik az egyik államfentartó tényezőnek fejlesztését csak ugy képes keresztül vinni ha a másik tényezőnek a létalapjait támadja meg.

—n.—f.

Képviselöválasztások. A csik szentmártoni kerületben ifj. Andrássy Gyula gróf, a vizaknaiban pedig Dr. Tisza István egyhangulag képviselőkké megválasztattak.

Az ujonczozás eredménye, az utolsó két év katonai ujonczozásai alkalmával tett tapasztalokat sok oldalon azon aggályra nyujtottak indokot, hogy Magyarország népessége gondot okozó csekély mértékben szaporodik, s hogy nevezetesen a férfi-sarjadék gyengén és elsatnyultan kerül a sorozóbizottságok elé. Ezt az aggályt az ujonczozás ez idei fényes eredménye teljesen eloszlatta. Az 1863 évi inség és az 1864. és 1865-ben fellépett mindenféle járványos baj képezték az 1883. — 1884. évek kedvezőtlen ujonczozási eredményeinek indokait, Az 1885. után beállott kedvezőbb egészségügyi viszonyok most már azon várokozásra nyujtanak biztos kilátást, hogy Magyarország ujonczjutalékai a legközelebbi években sem maradnak az 1886. évi ujonczállitás kitünő eredményei mögött. — Mig a legközelebb lefolyt években a honvédseregbe mindössze 6—8000 ujonczot lehetett évenként besorozni, az idei ujonczozás, a honvédség részére 1700 ember fölösleget eredményezett, a mely mellett még megjegyzendő, hogy ugy a közös, mint a honvéd hadseregbe majdnem általában erős, jól kifejlődött ifju embereket lehetett besorozni. — Csak egyes vidékek, a melyekben a megfelelő születési években járványos betegségek uralkodnak szolgáltattak kitünően gyenge hadköteleseket. Hogy a kiképezendő ujoncok ilyetén hirtelen megszaporodásából származó több terhelés kikerültessék, a kormány — a mint a „Bud. Corr.“ értesül — jövőre bizonyos maximális számot fog a honvédséghez besorozandó ujonczokra nézve megállapitani miután a honvéd hadsereg összes keretei évenként 12—13000 emberrel teljesen kiegészithetők.

A bolgár viszonyok.

Hogy Kaulbars tábornok viselt dolgait s általán Oroszország magatartását a bolgárokkal szemben, miként itélik meg az Európai sajtóban, arra már nem egyszer utaltunk. Most ismét két németországi lap véleményére hivatkozhatunk, melyek a legkeményebb kifejezésekkel illetik Oroszországot meg Kaulbars tábornokot.

A „Frankf. Ztg.“ azt irja, hogy az orosz diplomatia ez idő szerint valóban szánalmas helyzetben van s ha nem áll be valamely változás, Oroszország a balkáni kis államok előtt nevetség tárgyává lesz. Minthogy Kaulbars viselt dolgai tulságosan brutalisoknak és nevetségeseknek tüntek föl, némelyek nem is akarták hinni, hogy a tábornok a czárral egyetértőleg cselekszik. De kik ez utóbbinak természetét és jellemét ismerik, tisztában voltak az iránt, hogy Kaulbars, kinek feledata volt a bolgárokat megalázni, csakis a czár utasitásai szerint cselekedett. Most már az orosz hivatalos lap nyilatkozata után (melyben az mondatik, hogy a czár helyesli Kaulbars eljárását) ebben a legbárgyubb sem kételkedhetik többé. Egyebekben a nevezett lap következetlennek, nevetségesnek, őrültnek és semmirevalónak mondja azt a játékot, melyet az oroszok Bulgáriában végbevisznek.

Egy másik német lap, a „Berliner Tagbl.“, a bolgár viszonyokról irva, azt mondja, hogy „Oroszország a népjogot naponta a legszemérmetlenebb módon sérti meg; naponta használja fel az árulás és corruptió minden eszközét, hogy ürügyet találjon a megszállásra. Olyan helyzet ez — teszi hozzá — mely nem csak botrány az európai civilisatióra, hanem egyszersmind a világbékének is egyre fokozodó fenyegetését képezi.“

Az ujabb hirek közül registráljuk azt, hogy az orosz kormány egyik hadi hajót Várna elől vissza rendelte, hogy ez által némileg lecsilapitsa azon aggodalmat, miutha Oroszország Bulgária megszállására törekednék. Más oldalról viszont az jelentik, hogy még ujabb orosz hadi hajók is köldetnek Várnába.

A bolgár regensségnek egyik tagja, Karavelov tudvalevőleg nem ment Tirnovába, mert állitólag nem mert oda menni, hanem Sophiában maradt. Az utóbb emlitett német lapnak Sophiából Karavelov egy nyilatkozatát jelentik, mely szerint az azt mondta volna, hogy ha a sobranje egy oly határozatot fogadna el, mely szerint a kormány felhatalmaztatnék, hogy Oroszországgal a kibékülést eszközölje és azután fejedelemválasztás nélkül feloszlanék, ez által még mindent jóvá lehetne tenni.

Egyébiránt érdekesen illustrálja a bolgár viszonyokat az is, hogy Kaulbarsnak immár sem Zankoff, sem Karavelov nem eléggé muszka, hogy az ő inye szerint alakitsanak kormány. Ő e végből Burmowra vetette szemét. — Egy pétervári sürgöny szerint azonban ott minden perczben várják Kaulbars visszahivását.

A delegációk.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött osztrák és magyar delegácziók tegnapelőtt ültek össze fővárosunkban.

Az osztrák delegácio tagjai délután egy órakor gyültek össze a Hungária fogadó e czélra berendezett nagy termében. A közös miniszterium részéről jelen voltak gr. Kálnoky közös belügyér, gróf Bylandt Rheidt közös hadügyminiszter, báró Sternek altengernagy, Szögyény László, Mérey és Falke osztályfönökök s Szent györgyi és Kuh udvari tanácsosok.

Dr. Smolka elnökké választatván köszönetet mondva megválasztatásáért, rövidbeszédben utalt a delegáció előtt álló fontos feladatra. Nyilt titok, ugy mond, hogy a közös kormány ezuttal nagyobb igényekkel lép a delegáció tagjai elé, kik figyelembe tartoznak venni az adófizetők terkeit is. Ő felsége bölcsessége a legnehezebb viszonyok közt is fentartotta a békét, mely gazdasági viszonyaink közt annyira szükséges hogy a béke jövőre is fentartható lesz-e, az nem esik a delegáció megfontolása körébe. A nehéz viszonyok komoly aggodalmat kelthetnek s a delegációk bizonnyal mindent elfognak követni, hogy Ausztria Magyarország tiszteletet parancsoló állást foglaljon el az európai koncsertben s hatalmi állása, ha máskép nem lehet, az ultima ratióval is megvédessék. Tekintettel a mindenütt növekedő fegyverkezésre, vitéz hadseregünktől nem tagadhatjuk meg a szükséges eszközöket, melyeket hivatásunk megfelelhessen, de mégis a delegáció bölcsességétől függ, hogy az adózó polgárok óriási terheire való tekintettel a helyes mértéket megtalálja Szavait az uralkodó éltetésével végezte.

A delegátusok felállva háromszoros hochot kiáltottak ő felségére. Aztán megválasztották alelnökké Hauswirth apátot, jegyzőkké gróf Bouquoit. dr. Zajcseket, gróf Fürstenberget és báró Dumreichert, házuagyokká gróf Trauttmannsdorfot, b. Reineltet, Schindlert és Furtmüllert. Megválasztották az igazoló bizottságot is.

Gróf Kálnoky Gusztáv külügyminiszter előterjesztette a jövő évi közös költségvetésről, a póthitelekről, a mult évre a katonai czélokra megszavazott hitelek meghosszabitásáról szóló javaslatokat és az 1884-diki zárszámadást. Végül jelenti hogy ő felsége szombaton délben tizenkét órakor fogadja a delegációt.

Végül még választottak huszonegy tagu budget-bizottságot s ehhez utasitották a miniszteri előterjesztéseket.

Az előterjesztésekből följegyezzük itt a főbb számokat. Ezek szerint a közös külügyminiszterium szükséglete a jövő évre 4.447.150 frt, a hadügyminisztériumé 117.251,417 frt, a közös pénzügyminisztériumé 171,280 frt, a közös számszéké 128,867 frt, nyugdijasokra kell 1.826,700 frt, Az összes kiadás tehát 123.855,414 frt. A minisztériumok saját bevételei ($3^1/_{10}$ millió) és a közös vámjövedelem ($18^6/_{10}$ millió) levonása után marad fedezendő 102.055.440 frt. Ebből Ausztriára esik 70 millió 010,031 frt 84 kr, Magyarországra pedig 32.045,418 frt 16 kr. Ezenkivül a boszniai megszálló csapatok kiadásaira szükséges 5.019,000 frt s ebből Ausztriára esik 3.443,034 frt, Magyarországra pedig 1.575,966 frt. — Összesen tehát esik Ausztriára $73^1/_2$ millió frt, Magyarországra $33^1/_2$ millió frt.

A magyar delegáció tagjai dé lután öt órakor gyültek össze s a korelnöki széket gróf Zichy Ferencz foglalta el. A közös kormány részéről jelen voltak a közös miniszterek, továbbá Tóth Vilmos főszámszéki elnök, báró Sterneck altengernagy, Szögyény-Marich László osztályfőnök, Mérey Sándor, Szentgyörgyi Gyula. A magyar kormány részéről: Tisza Kálmán, gr Szapáry Gyula, b. Orczy Béla.

Gr. Zichy Ferenc korelnök üdvözölvén a tagokat. Batthyány Lajos grófot kérte fel a jegyzői teendők vitelére. Aztán felolvastatták a delegáció tagjainak névsorát s miután 47 tag volt jelen, az ülés határozatképességét konstatálták, Bejelentetett, hogy gr. Dessewffy Aurél leköszönvén a bizottsági tagságról, helyette gr. Teleki Géza hivatott be.

Ezután beadták a szavazi jegyeket az elnökre, alelnökre. háznagyra és jegyzőkre.

Elnökké 45 szavazattal Tisza Lajos gr. alelnökké általános többséggel Haynald Lajos, jegyzőkké Hegedüs Sándor, Rakovszky István és b, Ruduyászky József, háznagygyá b. Wodianer Albertet választották meg,

Gróf Tisza Lajos elnök elfoglalván székét, köszönete kifejezése után a keleti bonyodalmakra utalt, melyek a takarékosság mellett két dolgot különösen kötelességévé tesznek a delegációnak. Az első; hogy a monarchia nemzetközi viszonyáról magának lehetőleg világos képet szerezzen és meggyőződjék, helyes-e a monarchia külügyi politikája. A külügyi kormány bizonnyal nem fog késni a lehető felvilágositások megadásával. A második az: hogy a monarchia védereje, más nagyhatalmak véderejével szemben, nemcsak harcias szellem és odaadás, hanem erő és felszerelés tekintetében is egyenértékü legyen. Mostoha pénzügyi viszonyainak közt sulyos az ujabb meg ujabb áldozat, de ettől nem zárkozhatunk; a monarchia népei s első helyen talán épen a magyar állam polgárai méltán hangsulyozták, hogy a monarchia fontos érdekeit a keleten feladni semmi árán, még a fegyveres összeütközés elkerülésének czéljából, sem szabad. (Helyeslés.) A szóló reméli, hogy sikerülni fog a békét fentartani, de ennek föltétele a megfelelő, jól fölszerelt hadsereg, Annak a hátrányos esélynek ki nem tehetjük a hadseregünket, kogy alantabb fokon álló fegyverzettel menjen a küzdelembe. Az országos bizottság te hát, szem előtt tartva a lehető takarékosságot, bizonynyal megfeszitett áldozatok árán gondoskodni fog véderőnk harczképességéről.

A többség helyeslésscl kisérte az elnök beszédét. Aztán felolvasták a miniszterelnök átiratát, mely szerint ő felsége holnap d. u. egy órakor fogadja a magyar delegációt. A szertartás a már ismert szokásos rendben fog megtartatni.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter előterjeszté a közös költségvetést és zárszámadást. Albizottságokhoz utasitották s a bizottságok tagjait azonnal megválasztották.

Vita támadt végül a delegació munka rendje fölött. Bothy Akos inditványozta, hogy előre állapitsák meg a sorrendet, akkor a tagok jobban elkészülhetnek az illető költségvetésre. Az albizottságokba csak egy egy ellenzéki tag jut, igy az ellenőrzést nem képesek teljesiteni; a kormánypártiakat a bizalom vezeti, a ki inspirálva van, könyen átesik a számok tömegén. A delegációban nem tartatik exposé, mely fonalat adna a tagok kezébe. Az ellenőrzés itt gyenge, tavaly a plenum egy nap alatt átment az egész hadügyi és tengerészeti budgeten s ha köztudatra jön az, hogy az ellenőrzés nem alapos, sulyosan kompromittálja a delegació intézményét.

Gróf Tisza Lajos elnök óvást tett az ellen, mintha a delegációban az ellenőrzés gyenge volna s a tárgyalásokra nem fordithatának elég időt. Haynald Lajos bibornokersek hangsulyozta, hogy senkit sem akadályoztak véleménye nyilvánitásában; Rakovszky István megjegyzé, hogy a plenáris ülések rövidek, mert a bizottságok alaposan átvizsgálják a budgetet. Gr. Apponyi Albert hozzább beszédben támogatta Beőthy Inditványát, kijelentve, hogy ezzel nem mondanak vádat az eddigi delegácziók ellen. Ezt kijelenté ujabb felszólalásában Beőthy Akos is, mig az elnök megjegyzé) hogy a tanácskozási rend reformját csak irásbeli inditvány alapjan lehet tárgyalni.

A többség elvetette Bőthy inditványát.

Napi hirek.

— **A debr. közönség** jótékonysága kiapadhatatlan, s bármikor fordulnak hozzá, mindig fényes az eredmény. Sokszor veszik igénybe a nemeslelkü közönség áldozatkészségét; ime most is a legszebb ügyért áldozik, ha a népkonyha szükségleteihez járul. Ujabban a következők adakoztak. Fischbein Ignáczné egy véka finom lisztet, egy kosár hagymát és tojást; Dr Popper Alajosné 12 darab konyharuhát és 50 darab evőkanalat; Schönfeld Fülöp 20 liter eczetet; Lichtschein Mózesné 5 frtot; Jónász Lipót, Mandel Ignácz, Mandel József és Silberstein Ignácz 1—1 frtot.

— **Halálozás**. Bozóki János órás fiatal 16 éves leánya Juliska tegnap elhunyt. Temetése ma délután ment végbe a Nagy-Péterfia utczai 837 sz. háztól. Béke vele.

— **Jó családból** származott fiatal német leány, ajánlkozik kisebb gyermekek mellé bonnenak szerény feltételek mellett. — Megkeresések Nádudvarra Méher Irmához intézendők.

— **Köszönetnyilvánitás**. Azon mindenfelől nyilvánuló részvétért, — melylyel ugy rokonaim, mint jóbarátaim, 's általában a nagy közönség feledhetetlen egyetlen kis Erzsikém halála alkalmával elhalmazott, — e helyen nyilvánitom hálás köszönetemet. Debreczen 1886. Nov. 6. Özv. Futó Mihályné.

— **Letört virág** Egy szép fiatal leányt temettek ma délután, ki pár nappal ezelőtt viruló egészségében, tündöklő ifjuságában reménye, büszkesége volt szerető szüleinek. Es tegnap már egy hirtelen támadó gyilkos betegség miatt ott feküdt a ravatalon. Komlóssy Esztike, városunk egyik jónevü polgár családjának, a Komlósi Mihályénak 17 éves leánya tegnap reggel elhunyt. Temetése ma délután ment végbe a Nagy-Péterfia utczai saját házuktól. A családi gyászjelentés következő: P. Komlósy Mihály és Szathmári Eszter, gyermekeik: Ilona, Etelka és Róza; P. Komlósy Istvánné, Nagy Mária; P. Szathmáry Bálint és neje Rácz Sára mint nagyszülők; Szathmáry Juliánna, férje P. Báthory Gábor és gyermekeik, az összes rokonok nevében is a legmélyebb fájdalommal jelentjük kedves felejthetetlen gyermekünk, tesvérünk, unokánk s unokavérünk néhai KOMLÓSY ESZTERNEK, f. hó 5-én reggeli 5 órakor, életének 17-ik évében alig pár napi sulyos szenvedés után bekövetkezett megrenditö halálát. Felejthetetlen kedves gyermekünk pormaradványai f. hó 6-án Szombaton d. u. 3 órakor, Péterfia 964 sz. háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Péterfia sirkertben fognak örök nyugalomra letétetni. Végtisztességtételére rokonainkat, jó ismerőseinket, általában a n. é. közönséget szomorodott szivvel meghivjuk. Debreczen, 1886. November hó 5. Áldás legyen emlékezetén!

— **A járvány bizottság ülése**. A járványbizottság csütörtöki ülésén a megelőző ülés jegyzőkönyve felolvastatván. a hitelesitésnél az általános védhimlőoltást elrendelő határozat szövegezése a beoltatást a szülők tetszésére bizván, e jegyzőkönyvi szamon azon módositás tétetett, hogy a beoltás minden tanköteles gyermekre nézve kötelezőnek mondatott ki, olyanformán, hogy a beoltási eljárás véghezvitele után egyetlen egy növendék sem bocsáttatik be az iskolába, ki a beoltásról orvosi bizonyitványt nem tud felmutatni. Ezután Boczkó Sámuel főkapitány terjesztette elő szokott jelentését a desinficiálás eszközléséről, mely egészen rendben folyik. Panasz e tekintetben csak kető érkezett hozá be, Budapesten járván arról értesült hogy ott a városi hatóságnak minden métermázsa karbol 11 frtjába kerül, mig Debreczennek az ideszállitással együtt 9 frt. 35 krjába. Kolerás utasról az indóháztól egyetlen értesités sem érkezett. Sárváry Gyula tiszti főorvos — a kolera a fővárosban csaknem megszüntnek lévén tekinthető — a járvány orvosoknak az érkező vonatok elé való kijárását megszüntetendőnek javasolja. Ez el is fogadtatott. Az általános oltás miként leendő eszközlésének módozatai megállapitására kiküldött bizottság értekezletét megtartotta az oltás idejét és helyeit megállapitotta. Az oltás eszközlésére 12 orvos jelentkezett; ezek fognak oltani a ker. orvosokkal együtt. A kollégiumban az oltást Dr. Török József vállalta magára. A himlőanyag megérkezett 552 frt értékben. Az oltó orvosok fisztelettel dijat minden oltásért 10 krban, javasolja megállapittatni. melyeket a város fizet. — Azon kivül az orvosok minden sikeres oltásáért az államtól 10½ kr. kapnak Intézkedett arra nézve is, hogy a tantermek az oltás, és az utószemle alkalmával befütve legyenek. A mi a himlő járványt illeti, az okt. 24-től 30-ig terjedő héten hanyatlóban volt, a mennyiben 35 megbetegülés fordult elő, ezek közül 20 beoltott egyénen. A betegségek nagyon sulyosok voltak, de csakis azokon, kik nem voltak beoltva. Mert tizenkét egyén halt meg himlőben s ezek közül egy se volt beoltva. Az első kerületre esett 9. a II-ra 10, a III-ra 16 megbetegülés. Iskolaköteles volt 10. Minélfogva az iskoláknak tovább is zárva tartását javasolja. Az előadások nov. 15-én valószinüleg megkezdhetők lesznek; de e felől a jövőheti ülésen határozhat a bizottság. A himlő kórházban eddigelé 17 egyén ápoltatott s jelenleg 8 beteg fekszik ott. — A himlőkórházban csak egy halál eset fordult elő, de ez az egyén is a betegség nagymérvü kifejlésekor került oda és nem volt beoltva. A tiszti főorvos jelentése tudomásul vétetett s javaslatai elfogadtattak. Ezután Laky Lajos tanácsnok, egészségügyi előadó jelentette, hogy a kolera kórháznál a hulla kamara és boncszterem e héten készen lesz. Ugyanekkor egy két részből álló irásbeli kérvényt terjesztett a nevezett tanácsnok ur a bizottság elé. Az első részben azt kéri, hogy azon orvosi rendelvénynek megbirálására, mely a „Debreczen“ 214. számában (nov. 1.) közölve van, s mely az előző években dühöngött kolera járványok idején Szabolcs vármegye egykori hires főorvossa, Dr. Józsa által állitólag szélszerüen használtatott, egy orvosi bizottság küldessék ki. E rész felett a bizottság egyszerüen napirendre tért. A második részben pedig az kérelmeztetik, hogy a kolerakórháznál általa a bizottság rendeletére tett intézkedések felülbirálására, hogy azokról a bizottság meggyőződhessen s igy a lapok által több tekintetben tett alaptalan vádak megczáfolhatók legyenek, a bizottság a magakebeléből nehány tagot küldjön ki. A kérvény e része el is fogadott s a helyszini szemle eszközlésére, mely a jövő héten keden d, u. lesz. Boczkó Sámuel főkapitány, Dr Sárváry Gyula a tiszti főorvos, Laky Lajos tanácsnok. Csertik és Görgey örnagyok, Dr, Szántai Károly ker. orvos, Dr. Legányi Gyula vár. biz. tag, és Dr. Popper Alajos orvos urak küldettek ki.

— **Főt. Szakszó Rezsö ur installácziója**. Csütörtökön d. e. volt főt. s ngs. Szakszó Rezsőnek beiktatása a megüresedett, utolsó mester-kanonokságba, Nagyváradon nemkülönben mint a zzékes-káptalanba kebelezett s Debreczen sz. k. város plebániájával egybekötött Szent-László királyról nev. váradi jav. prépostságba. A beigtatást megelőzőleg a kápolnaban volt mise mely után a székesegyház énekkara a „Venisankte“ t adta elő. Ezután felolvastatott ugy az előlépő Zaynay János, Kümmel Henrik és Winterhalter Antal főesperes kanonok urakra, mint e Szakszó Rezsö urra vonatkozó kir. kézirat. A szertartás után Vinkler József kanonok ur tartott alkalmi beszédet ecsetelve Szakszó Rezsö ur érdemeit ugy az egyház, mint a nevelés és társadalom terén, mire a „Te deum“ eléneklésével a beiktatási ünnepély véget ért. Délben diszebéd volt Ipolyi püspöknél.

— **Kérelem**. Az őszi segélygyüjtést Szerdán és Csütörtökön: november 10. és 11-en teljesitik főiskolánk küldöttei. E város nt. közönsége hitfelekezetü különbség nélkül különösen pedig egyházunk buzgó tagjai már évek óta oly nagylelküen adakoztak a szegénytanulók részére és a főiskolai konviktusra hogy nem hisszük. mikép buzgóságuk és áldozatkészségük ma, midőn a segélyezendők nagy száma és a segélyforrások fokozottabb igénybevétele miatt konviktusunkra az előbbi évekénél nagyobb teher nehezedik, lankadna. A főiskola összes tanszakaiból 154 ifju részesül ezen áldásos intézmény jótéteményében, mely t az emlékeikben is áldott kegyes alapitók alapitványai s a jótevők meg-megujuló adakozása tart fenn mai napon is annyi szegény tanuló támogatására. Küldötteink a legcsekélyebb adományt is hálával fogják fogadni; a begyülendő adományokért pedig előre is köszönetét fejezi ki. az ev. ref. főiskola igazgatósága.

— **Tornaegylet** A debreczeni tornaegylet f. hó 7-én vasárnap d. u. 3 órakor tisztujitó közgyülést tart; melyre az alapitó, pártoló és müködő tagok tisztelettel meghivatnak. — Az aláirt uj pártoló és alapitó tagok fölkéretnek, hogy a választandó tisztikar és választmány megalakitásánál szavazati joguk gyakorlása végett együttesen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

A **Magyari testvérek** kedvelt zenekara holnap este a „Bika“ szálloda éttermében zene-estélyt tart.

— **Rácz Károly** zenekara holnap este Vilmos Lajos sörcsarnokában játszik.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Bálint ur.

Irta: *Laky Imre.*

Az öreg Szalánki bácsi eleget mondta az ő Bálint öcsének:

„Bolond voltál öcsém, mondtam, mikor megházasodtál, bolond vagy most, mikor nyalod falod azt a szép asszonyt. Nem szeretheti az a te disztelen ábrázatodat.“

De hát hogy más nem mondta sohasem, aztán Szalánki bácsi meg anyiszor mondta, hogy szinte tréfaszámba ment, hát Bálint öcsénk legtöbbször avval válaszolt:

„Sohase mókázzon bátya! Nincs olyan asszony több a világon.“

No, hászen jól van. Szalánki bácsi belenéz abba a villogó kék szemekbe, megpödri bajuszát, s azok között ugy dörmögve ereszti ki a szót:

„Hiszen szép asszony is, az angyalát!“

Bizony szép asszony is az.

Brigittának hivták. Egy szegény özvegy orvosné leánya volt, 17 éves korában meghalt a vén doktorné, s a szép leány ugy maradt a világban, mint a megszedett szőllőtőke. Erényes volt, s tengődött a nagy világ zajában, mikor megismerkedett Szalánki Bálinttal, az egyszerü számtiszttel, kihez aztán kevés fontolgatás után kozzá is ment, a mint megkérte.

Hja, mire várhat egy szegény, szép leány, ha erényes akar maradni.

Szalánki Bálint igen egyszerü egyéniség volt. Fiatal korában élvezte a világot, látott kaczagott, de a világból semmi mélyebb benyomást nem ragadt reá

Elvezett, kereste a gyönyört, s mikor a szép Brigittát megösmerte, miután örült módon, beleszeretett, tudva azt, hogy máskép, nem juthat közelébe, — elvette öt.

S az eddig léha pillangóból. megfoghatatlan módon szorgalmas méhhé vált, anélkül hogy tudta volna miként.

S Brigitta jó házias nő lett, de aki komolyan megfigyelte öt, láthatta, hogy e nyugodt, mosolygó arcz alatt hevesen lüktet a vér hogy a domboru mell alatt többre vágyik a sziv, mint Bálint szerelmes csókjaira. —

S ily kiváló szép nő oldalán Bálintnak szerelme nem terjedhetett többre, minthogy beleakart merülni abba a kimerithetetlen gyönyörökbe, miket az isetni nő karjai közt vélt találni.

Bálint még házassága harmadik évében is forró, érzéki szerelemmel imádta nejét. Brigitta már a második héten megunta Bálint urat, de azért mosolygott, s a világ legkevésbé tudta azt, Bálint meg ép az ellenkezőjét hitte.

Természetes, hogy az egyszerü számtiszti fizetésből nem lehet uriasasn megélni; igy hát a boldog házastársak egy kis szobát rendesen albérletbe adtak ki.

Albérlőjök pedig már két év óta Zsolti Béla fiatal fogalmazó volt, ki minden uriasság és finyásság dacára mindezideig beérte a kicsiny, de azért mégis barátságos szobával.

Nincs boldogabb ember a jámbor embernél. Ő nem látja meg a háta mögött a guny mosolyt, nem veszi magára a harapós élczeket, ha feleségét juttatják eszébe, önbizalommal mosolyog a jó barátra.

Bálint is boldogan töltötte az estéket. Bejött Zsolti Béla, az ő pótolhatlan kedves barátja, s akkor aztán volt mulatság. Napról napra ütötték a piquét, s ez pompás mulatság volt — Bálintnak.

Az a kékszemü asszony pedig ott ül közöttök s varrogat. Bálint azt hiszi, hogy ő is jól mulat. Hanem aztán ha megsokalja a mulatságot, ingerülten ugrik fel, tüzbe dobja a kártyát s az orak bámulhatnak kipirult arcára.

Pedig ez a Béla pompás gyerek. Mindég veszit. Ördög vigye is el az asszonyokat, hogy mindig megrontják az ember mulatságát! De azért Bálint ur kedélyesen felkaczag a tréfára, s megöleli az ő aranyos madarát. Nincs is ilyen asszony több a világon,

Hanem az öreg Szalánki bácsi szurkálásai, kérdezősködései egyszer csak mégis azt juttatják Bálint eszébe, hogy még se olyan boldog ő, mint ahogy elakarja magával hitetni.

Olyan dolgokat szeretne másképen, a mik ugyan ez előtt is ugy voltak, de amiket akkor nem vett észre sem.

Ez az asszony nem öleli öt olyan melegen magához! Hideg, mint a kő. Valjon hát mindég ilyen é? Hej, az a rémes tüz, a mi felcsillan abban a kék szemben, mást gondoltat már Bálinttal.

Egyszer korábban jött haza hivatalából s nejét Zsoltival a divánon ülve találta. Hisz ezt máskor is megtették. — De hát miért ugrálnak fel oly zavarodottan?

Bálint bámuló tekintettel közeledett az asszony felé, s rendes szokása szerint megakarta csókolni.

A mint megfogta kezeit, észrevette, hogy bár az forró mint a tüz, a finom piczinyujjak mégis reszketnek, mintha jegek lennének a kezeiben.

Olyan különös volt minden.

Az ő kedves barátja, Béla, szónélkül ment el szobájába, s ők maradtak ott ketten. Mi az ördög bajok lehet ezeknek? Olyan rosszul érzi itt magát. Nem szerette ő sohasem a nagy felindulásokat.

Tipegett, topogott, aztán asztalhoz ültek.

A szép asszony ujra visszanyerte hideg vérét, kezei nem voltak már forrók, tekintete nem volt lángoló.

Hát jobb is szereti öt igy Bálint ur.

Ebéd után, a fekete mellett, a szép asszony gyöngéden fogta át férje nyakát.

— Nini! Ezt nem szokta tenni. Tán uj ruha kell neki? Mi bajod, aranyos madaram?

Szeretsz engem, Bálint? kérdi az aranyos madár.

— Különösnek találja ugyan a jó ur e kérdést, de igyekszik megnyugtatni az asszonyt. Még büszke is kezd lenni. Na Szalánki bácsi? Ezt kellett volna hallanod!

— Hát ha szeretsz, tedd meg egy kérésemet.

Ennek a kérdésnek ugyan nem örült annyira Bálint ur, mert holmi pénzügyi érvágástól retteg, de hát azért udvariasan bólint egyet.

— Kedves Bálintom! (Ekkor már mind a két kar ott van a vaskos, veres nyak körül) Ne tartsunk mi többé szoba urat.

— Mi a menkőt! megbolondult ez az asszony?

— Mondj fel Zsoltinak is.

De már erre nem fogadja el a ház ura a további hizelgést. Kereken kinyilatkoztatja, hogy ö ilyen bolond beszédet még hallani sem akar. Még ő veszitse el egyetlen jó barátját! Mivel tölti el akkor az estéket?

Az asszony még egyszer megkoczkáztatja a kérést. Könyörög.

Bálint ur dühös lesz, s ingerülten felcsapva kalapját, elrohan hazulról, miután kinyilatkoztatta, hogy a „kedves“ a döre gondolatokat üzze el. Nem szégyen az szoba urat tartani. Pláne jó barátot! . .

A szép asszony pedig ott marad a szoba közepén; kezei még össze vannak téve; de arczán a megvetés ül, szemeiből vad láng tör el a távozó után. Borzasztó kép is az, mikor egy szép asszony kétségbe esik.

— **Simonffy In**
ter a napokban, mel
levelet küldött Nagy
Nagy Vincze szinigaz
ez a jövő évben anna
váradi szinkört.

— **A debrecze**
tal a Hungária
bérházra kihirdetett
1-én járt le, igen szé
k mennyiben összesen
szett be és küldete
a fővárosi épitész mé
gék e következők:
%“ 2, IV. „Takar
kosság“ 2. VI. „Tak
senyezve haladunk“
„Alföld“ X. „Délibáb
kas,“ XIII. „Justiti
„Hejh Debreczen“ X

— **Dr. Dicsőfy**
lyi törvényszéki jog
tette-le az ügyvédi v
ügyvéd is hihetőleg
ben marad ezentul is
munkása.

— **Polgármest**
tartott közigazgatás
vasott, október hón
jelentésből kiemeljük
ország által összesen
18 lopásért, 114 ren
ról eltolonczoltatott
és kényszerutlevéllel
50 csavargó. Iparnet
sára 17 egyén látta
— A katonai létszá
ből állott 559
seregbeli és 780 m.
ál al állami adófejé
kr. lett befizetve. H
1844 frt 52 kr. hely
idegen adó 130 fr 5
fr 40 kr, járdaköltsé
kaváltság 1705 frt 3

Állandó alkal
pénz fizetés és j
zonyitvánnyal ellátó
tudható e lap kiadó

— **Szinház**. I
Jenő bohóságát a „
mételik, mely a mu
mellett került szinr
József régi jó népszi
csos és fia a h
Halmai, Békéssy E
Vedres és Rónaszék
Rónaszéki e darabb
pét Friczit. Hét

— **A** Felo va
10-én szerdán t
estélyét. Ez estélyen
ur felfogja olvasni
mü dolgozatát, Cs
„Skóczia társadalmi
A felolvasás pontba
Fökérjük a n. é. k
felolvasó iránti teki
dekében párperc
sziveskedjék megjel
nem tagok számára
szertárában kapható
jegyzője.

— **A postas**
rokonainál elfogták
mind megtalálták n

— **Kirabolt t**
ról sürgönyzik a „
csütörtökre viradó

Zsolti Béla pe
Bálint megny
bátyja sem szekiroz
vele, elő sem hozz
rendben van.

Néha észreves
degségét, ki hónap
hát mit bánja ő az
itala, esti kártyázó
sör, aztán fölfordul

A szép, márv
mint a cameleon. N
tündököl, máskor
néha még a termet

Milyen változ
nevezetes naptól, n
tette, de mikről pe

Ez év végén
szettek az állapotc

Zsolty Béla
sem mondta, befell

A szép asszon
fájdalommal dölt E

— Ejnye, ejn
Bálint ur. Elszalad
sietséggel a tudós
az igyekezetbe.

Kálidi előre a
elég jókor jött mé
miszerint Szalánk
pisztolylyal szíven
töni halált okozott

*

A temetésen
bácsi is.

— Lám megn
Bálint öcsénk
bátyját, hogy ő i
Boldog lesz ő a m

— **Simonffy Imre kir. tan.** polgármester a napokban, meleg hangon irott ajánló levelet küldött Nagyvárad város hatóságához Nagy Vincze szinigazgató érdekében, hogy ez a jövő évben annál inkább elnyerhesse a váradi szinkört.

— **A debreczeni takarékpénztár** által a Hungária kávéház helyén épitendő bérházra kihirdetett pályázat, mely f. é. nov. 1-én járt le, igen szép eredményt mutat fel, a mennyiben összesen 16 db. pályamunka érkezett be és küldetett fel megbirálás végett a fővárosi épitész mérnök egyletnek. A jeligék e következők: I „1887“ II „%“ 1. III „%“ 2. IV. „Takarékosság“ 1. V. „Takarékosság“ 2. VI. „Takarékosság“ 3. VII „Versenyezve haladunk“ VIII. „Bizva bizzál“ IX. „Alföld“ X. „Délibáb“ XI. „Apis“ XII „Méhkas,“ XIII. „Justilia“ XIV. „Róma“ XV. „Hajh Debreczen“ XVI „O“.

— **Dr. Dicsőfy Sándor**, helybeli királyi törvényszéki joggyakornok a napokban tette-le az ügyvédi vizsgát, s mint okleveles ügyvéd is hihetőleg a törvényszék kötelékében marad ezentul is mint annak egyik buzgó munkása.

— **Polgármesteri jelentés.** A tegnap tartott közigazgatási bizottsági ülésen felolvasott, október hónapról szóló polgármesteri jelentésből kiemeljük a következőket: A rendőrség által összesen 132 egyén tartatott le, 18 lopásért, 114 rendőri kihágásért. A városról eltolonczoltatott, keresztül tolonczoltatott és kényszerutlevéllel kiutasittatott összesen 50 csavargó. Iparnemek önálló gyakorolhatására 17 egyén láttatott el bizonyitványnyal. — A katonai létszám összesen 2023 emberből állott 559 lóval; 1251 közöshad seregbeli és 780 m. kir honvéd. A lakosság által állami adófejében összesen 24620 frt 36 kr. lett befizetve. Hadmentességi dij pedig 1844 frt 52 kr. helybeli illeték 198 fr, 84 kr idegen adó 130 fr 59 kr, idegen illeték 892 fr 40 kr, járadéktség 22 frt. 89 kr, közmunkaváltság 1705 frt 30 kr.

Állandó alkalmazást nyernek: készpénz fizetés és jutalék mellet jó bizonyitvánnyal ellátott ügynökök; a czim meg tudható e lap kiadó hivalnál.

— **Szinház.** Ma, szombaton, Rákosi Jenő bohóságát a „Szélháziakat“ ismételik, mely a multkor oly negy tetszés mellett került szinre. — Vásárnap Szigeti József régi jó népszinmüve. A vén bakancsos és fia a huszár kerül szinre, Halmai, Békéssy Rózsi, Molnár A. Hadai, Vedres és Rónaszékivel a főbb szerepekben Rónaszéki e darabban jatsza legjobb szerepét Friczit. Hétfőn Bukowoti métlik.

— **A Felo vasókörből.** A kör f. hó 10-én szerdán tartja második felolvasó estélyét. Ez estélyen Kovács B. Gyula ur felfogja olvasni „Az utolsó felvonás“ czimü dolgozatát, Csiky Lajos ur pedig „Skóczia társadalmi élete“ czimü értekezését. A felolvasás pontban 5 órakor veszi kezdetét. Fölkérjük a n. é. közönséget, hogy ugy a felolvasó iránti tekintethől, mint a saját érdekében pár perczczel öt óra előtt szíveskedjék megjelenni, — Belépti jegyek nem tagok számára Göltl Nándor ur gyógyszertárában kaphatók. — Szojka Gyula a kör jegyzője.

— **A postasikkasztót** Harang Pált rokonainál elfogták. A pénzt pár forint hiján mind megtalálták nála.

— **Kirabolt takarékpénztár.** Sarkadról sürgönyzik a „Sz—g-nak hogy szerdáról csütörtökre virradó éjjelen ismeretlen tettesek az ottani „Sarkadvidéki takarékpénztár“ helyiségébe behatolva, abból nagy összeg pénzt raboltak el. A vakmerő rablók könnyen bejuthattak a főutczán levő alacsony épületbe melynek megközelitése sem volt nehéz. Az ablakok vastáblákkal voltak ugyan elzárva, ezek azonban oly gyengék, hogy letesztésük igen könnyü lehetett. A pénzintézet 35 ezer forint alaptőkével indult meg s jelenleg körülbelől 95 ezer forint betét összeg lehetett benne.

— **Imre napja volt tegnap** s az Imréket jó barátaik s tisztelőik ez alkalommal szivélyesen üdvözölték. Különösen sok jó kivánságot kapott városunk első polgára Simonffy Imre kir. tanácsos a mi fáradhatatlan kedves polgármesterünk, kit a városi tisztviselők és tisztelői igen nagy számmal köszöntöttek. A jó kivánságokhoz mi is őszintén csatoljuk a magunkét.

— **Neki vadult lovak.** Ma délután a magyar államvasutak közelében egy helybeli polgár lovai, valószinüleg kellő felügyelet hiányában neki vadultak s őrült sebességgel vágtattak szekérbe fogva vágig a Kis-Várad és Piacz utczán. Egy szegény asszony tajigájának neki mentek s azt megroncsolták. Nagy nehezen sikerült a megijedt lovakat megállitani a kis templom mellett.

— **A nép konyha javára.** ujból adakoztak: Falk Lajosné 2 zsák burgonya: Dr. Libermanné 1 gl. riz, 1 kl. kása, 1 kl. griz, 1 kl. gersli, 1 kl. só. Schwarcz M. L. 4 frt; Bechert Mórné 2 frt; Berger Henrik 1 frt; Dr. Balkányi Miklós 1 frt; Breier Antalné 80 kr; Fischbein Ignáczné egy abrosz.

— **Uj megye-bizottsági tagok.** Ma már minden választó kerületből ismeretes a megye bizottsági tagok választása eredménye. A még nem közölt uj biz tagok nevei ezek: Mike Péres — tetétleni vál. ker. Szegi Kálmán (uj) Kaszás József. Egyeken Nagy Lajos. Csegén Kardos Géza (uj) Turi Péter (uj) Szoboszlói I-ső al v. ker. Szivós Géza, Tőkés Gábor (uj). Hadházi v. ker. Nagy Károly Baji Miklós, Hadházi Péter.

— **Hajduvármegye közigazgatási bizottsága** f. hó 8-án, hétfőn rendes havi ülését tartja. Délután pedig az erdészeti albizottság ülésezik.

— **Beszterczy Károly** urat, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkárát, ki már korábban 100 frttal alapitó tagja lett az E, M. K, E-nek. a nevezett egylet választmánya, novemberi ülésében választmányi tagjául választotta.

— **Pelenka-pör.** Négy asszony állott ma délelőtt a kapitány előtt, mert nagy volt az ő panaszuk. Az egyik azt panaszolta, hogy a másik levette a keritésről az ő száradni kiakasztott pelenkáját, a másik meg azt mondta hogy igenis levette, de azért, mert az egyik azt tőle lopta. Előkerült a corpus delicti is, egy rongyos darab vászon, a milyent egy hatosért kettőt is lehet venni. A két tanu megugratta a közbeszólásaival a két vádaskodó asszonyt. A biró megbotránkozva jegyzé meg, hogy nem röstelnek egy olyan darab rongyért lélekveszedelmet csinálni. Arra aztán kitört az egyik asszonyból az igazi vadok. Nem is azért a darab rongyért fájlalom én a tekintetes ur fejét, hanem — egyszer esküdtem az urammal, de még egyszer megesküdök arra, hogy azzal a pelenkával babonázza meg az én kis gyermekemet. Azóta se éjjele se nappala, ugy sir, mint a valósá gos sárkány, és mind elrágja a hüvelykujja végét, akkora a méreg abban a csöpp testben. Megbabonáza, ráolvas, ugy igaz, mint a hogy egyszer esküdtem az urammal. Ebben tessék aztán birónak lenni.

Zsolti Béla pedig ott maradt továbbra is.

Bálint megnyugha'ott. Még Szalánki bátyja sem szekirozza már. Ha találkozik vele, elő sem hozza az asszonyt. Minden rendben van.

Néha észreveszi ugyan az asszony hidegségét, ki hónapokig sem szól hozzá; de hát mit bánja ő azt. Neki meglegyen étele, itala, esti kártyázó pajtása, nappal öt krigli sör, aztán fölfordulhat a világ.

A szép, márvány asszony pedig olyan mint a camelcon. Nemely nap rózsás szinben tündököl, máskor sapadt, mint a halál, s néha még a termete is összeesik, megroskad.

Milyen változás egy rövid év alatt ama nevezetes naptól, mikor Bálint ur észleleteit tette, de mikről persze régen megfeledkezett.

Ez év végén Bálintnak sehogy sem tetszettek az állapotok.

Zsolty Béla hirtelen elköltözött. Azt sem mondta, befellegzett.

A szép asszony pedig megtörve kinos fájdalommal dőlt Bálint karjaiba.

— Ejnye, ejnye. Mi baja? gondolkozik Bálint ur. Elszalad orvosért. Jön aztán nagy sietséggel a tudós férfiuval. Szinte elfuladt az igyekezetbe.

Küldi előre a doktor urat. Az belép, s elég jókor jött még, hogy coustatálja azt' miszerint Szalánky Bálintné asszony forgó pisztolylyal sziven lőtte magát. A lövés rögtöni halált okozott.

* * *

A temetésen ott volt az öreg Szalánky bácsi is.

— Lám megmondtam én azt, öcsém!

Bálint öcsénk csak bámul, s biztositja bátyját, hogy ő igen boldog volt nejével. Boldog lesz ő a másodikkal is.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.

BUDAPEST nov. 6. A delegatiók a király által ma délben a királyi palota tróntermében a szokásos ünnepélyes séggel fogadtattak. Délben 12 órakkor fogadtatott az osztrák delegatió Smolka elnök vezetése alatt. — Egy órakor fogadta a király a magyar delegátiót, melyet gr. Tisza Lajos elnök vezetett. A király a trónon foglalt helyet, s gr. Tisza Lajos beszédet intézett Ő Felségéhez, melyben kiemelte, hogyha a trón és monarchia vitális érdekei követelik, a király bizton számithat hü magyar nemzete ragaszkodására; a nemzet ott fog sorakozni a trón körül és a király szavára, Istenért, királyért, hazért mérlegbe veti mindenét és megfogja védeni igazait. Kijelenté továbbá, hogy a nemzet, ha rá kerülne a sor, nem retten vissza sem vér, sem vagyon áldozattól, hogy a hadsereget hősies feladata közben támogassa.

A lelkes éljenzés csilapultával a király **trónbeszédet** tartott.

A trónbeszéd Bulgáriáról a következőket mondja: A Bulgáriában előfordult sajnálatos bonyodalmak, melyek a filippopoliszi kormány felforgatásával kezdődtek, ujabb komoly aggodalmakra szolgáltatnak okot. — A hatalmak egyesült fáradozásainak sikerült ugyan annak idején a mozgalmat elszigetelni, de ujabb események veszedelmes válságot idéztek elő, melynek fejlődése és, — mint a király reméli, — békés megoldása ép most a kormány teljes figyelmét veszi inénybe. Fáradozásai oda irányozzák, hogy a bolgár kérdés **végleges redezésénél, melynek a hatalmak közremüködésével kell megtörténnie**, ezen autonom fejedelemségben oly törnyes állapot létesüljön, mely a bolgár nép teljesithető óhajait tekintetbe vévén, egyszersmind a fennálló szerződéseknek és európai érdekeknek megfeleljen. — Az összes hatalmakkal fenálló kitünő viszonyaink, valamint az összes kormányok békés szándéka reményt nyujtanak, hogy a nehéz helyzet daczára sikerülni fog érdekeinek megóvása mellett monarchiánknak és Európának a béke áldásait megóvni.

Belügyeinkre térve a trónbeszéd a fegyver technika előhaladása miatti áldozatkészség fokozódását hangoztatja. Bosznia és Herczegovinában folytonos haladás észlelhető, ugy hogy ez országok ezuttal sem igénylik a közös államháztartás hozzá járulását.

A trónbeszéd lelkes éljenzéssel fogadtatott.

DEBRECZENI SZINHÁZ

Holnap, vasárnap 1886 november 7-én:

A vén bakancsos és fia a huszár.

Eredeti népszinmű dalokkal 3 felv. Irta: Szigeti J.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Kiadó boltok

Czegléd-utcza elején a szinházzal szemben ujonnan épült emeletes szegletház alatt.

Ertekezhetni **„Szabó Lajos fiai“** üzletükben.

Vakitó fehér fogakat
nyerhetünk rövid idő alatt a
Dr. POPP-féle illatos
=fogpásta=
használata által. — A fogak, (ugy a természetesek mint a müfogak) a legjobban ápoltatnak s a fogfájások elhárittatnak. Ára egy darabnak 35 kr.

Anatherin szájviz

Dr Popp J. G. csász. kir. udvari fogorvostól, BUCS, csillapitja a fogfájást, meggyógyitja a beteges foghust, ápolja s tisztitja a fogakat, elháritja a száj kellemetlen büzét, megkönnyiti a kis gyermekek fogzását, óvszerül szolgál a roncsoló toroklob ellen nélkülözhetlen az ásványvizek használatánál. Egy nagy palaczkkal *1* frt *40* k., egy közép szerüvel *1* frt, és egy kicsinynyel *50* kr.

A használati utasitás szigoru figyelemben tartása mellett a sikerért kezességet vállaltatik.

Dr. POPP cs. kir. udvari fogorvos

NÖVENYI fogpora. Ára 63 kr.

ANATHERIN fogpásta, a legtökéletesebb s a legfinomabb valamennyi fog tisztitó szer között.

FOGÓLOM, az odvas fogak sajátkezüleg való kitöltésére. Ára 1 frt.

NÖVENY SZAPPAN. bőrbetegség ellen. Ára 30 kr.

Kapható:

Debreczenben: Dr. Rothschnek V. E., Göltl N, Murakzy K., Mihalovics I., Tamássy, Szilágyi, O M., Vecsey V. Orvényi, O. gyógyszertáraikban. Csanak J., Szepessy és Kerekes, Kraicz Gy. kereskedéseiben; Hadház: Farkas E. gyógyszer. H.-Bö-szörmény: Ray L. gyóg. és Nagy K. gyógyszer.; Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Literáty E. gy. N.-Kálló: Ur, zsányi K. gy. Tisza-Lök: Rab J. gy., Munkács; Tratler gy., Gottier L, gy., Szinyér-Váralja; Gerber É. gy., Nánás: Kovács L, gy., Karczag; Báthory gy., és Tóth K. gy., Derecske: Beliczany gy., B.-Ujfalu: Tamássy Géza gy. Nagyvárad: Nyiri G. Ember I. gy., Janky Antal, Huszella A. uraknál. N.-Károly: Jelinek, Füleky O. Koricsánsky gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O.gy. N.-Bánya: Hanzulovits és Szendy A. gy, Somlyó: Józsa G, gyógy., Visy S. gyógy. Tokaj: Rainer D. gy., és Seidler S. gy. Madaras: Jung K. gy., Csáth: Székely A., Keler A. gy., S.-A.-Ujhely: S, Zlinsky gy., Pintér F. gy., B.-Ujváros: Tauffer K. gy., Nádudvar: Tanács S. gy., Tisza-Polgár: Manksinsky A. gy., Vámos-Pércs: Velsky L. gy., H. Sámson: Sternthal gy.; Sáros-Patak: Dr. Rick G. gy,, Székelyhid: Penkert M. gy., Margitta: Horváth S. gy., -Mi-Erhályfalva: Mátray St, gy., Nagy-Léta: Weber S. gyszerésznél.

Alma eladás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a tavaly igen nagy kedveltségnek örvendett steierországi mindennemü

ALMÁT

az idén is nagy mennyiségben nagyban és kicsinyben árulom.

Áru hely: Piacz, Simonffy-ház hátul az udvarban. Tisztelettel

Szabó János.

Pirszén (Coaks)

ugyszinte

köszenet fütésre és kovácsok

részére legjobb minőségben házhoz is szállitva ajánl jutányos áron

a légszeszgyár igazgatósága.

Debreczenben.

Megrendeléseket részünkre elfogad KONDOR L. üzlete czegléd utcza.

Kiadó bolthelyiség.

Hajdu Nánáson a piacz közelében, igen élénk helyen, szilárd épületben, cserepes fedél alatt, egy bolt, szoba és pincze helyiség November 1-től kiadó, tetszés szerint hozzá bolti felszerelés is adható, értekezhetni Bunzl Gyula urnál H.-Nánáson.

„A SASUTCZAI“

tudakozó és közvetitő intézetben.

(a Vilmos sörcsarnokával szemben)

Mindennemü ingó és ingatlan vagyonok örök áron eladása, bérbe vagy felébe kiadása, vagy vétele, a leggyorsabban közvetittetnek, ugymint, **házak, szántóföldek, kaszállók, luczernások** örök áron eladatnak bérbe vagy felébe kiadatnak.

Kéretnek azért mindazon t. tulajdonosok, kiknek ilyen-, vagy bármely ingó és ingatlan vagyonok volna eladó vagy bérbe kiadó, hogy intézetünkben azokat bejelenteni sziveskedjenek, hogy a nállunk jelentkező venni, vagy bérelni akaróknak közvetithessük.

Kéretnek egyszeresmind a t. venni, vagy bérelni akarók is, hogy intézetünket ilyen közbenjárásunkért minél többen felkeresni sziveskedjenek, — hol mindkét nembeli jó bizonyitványokkal ellátott vendéglői és privát cselédek is megrendelhetők és a legjobban alkalmaztatnak.

Gazdatisztek, Gépészek, kereskedősegédek ajánlkoznak.

Két régi boglyás kaszálló kiadó vagy eladó a bánkon.

Egy élénk forgalmu helyen levő ház (füszerkereskedéssel) mely évenként nyolczszáz forintot jövedelmez, előnyös fizetési feltételek mellett hétezer ötszáz forintért örök áron eladó

Négy régi boglyás kaszálló kiadó vagy eladó a paczon.

Egy uri lakosztály elkülönitett udvarral kiadó.

Egy két ezer hatszáz forintos ház eladó (ujépület.)

---

30 hold igen jó minőségü tanya föld, a hozzá tartozó gázdasági épületekkel, felébe vagy bérbe kiadó.

Egy kávé mérés kiadó

Bővebb felvilágositást ingyen ad ily nemü apró hirdetéseket 25—50 krért — nagyobbakat pedig aránylag a legolcsóbb dijak mellett felvesz Kegyes Pál a „sasutczai“ tudakozó és közvetitő intézetben (Vilmos Lajos sörcsarnokával szemben)

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy az őszi és téli idényre következő árukat lent jegyzett **rendkivüli olcsó árak mellett árusitom.**

kiváló tisztelettel :

Rott L. Debreczen.

Ugy mint Ruhaszöveteket	16 kr.-tól feljebb	Jersey Tricót Derekak, minden szinben	3. frttól feljebb
Flanel'eket	65. „ „	Füzők (Miederek)	1. „ „
Kasánok	1 frttól „	Selyem áruk ugy mint Atlass, Bársony, Surrah s' Satén Mervelieux minden szinben	
Divatszöveteket	40. krttól „	Csipke, szallag és Rövidárukat	
Franczia és angol Loden és Cheviottok	40. „ „	Futószönyegeket	18 kr,tól feljebb.
Mintázot Barchetek	20. „ „	Gobelin és Jutta ágytakarók, függönyök és Garniturákat	
Himzett Costümök	15. frtól feljebb	Butorszöveteket, Paplan és Matrátzokat.	
Fekete Ternók	40. krtól „	Vásznak, Chiffonok, Grádli Oxford és Crettonokat fehér és szines zsebkendőket	
Téli kendők Posztó és Berlini pamutból	65. „ „	Női és férfi Fehérnemüeket	
Főre való Selyem kendők	65. „ „	Asztalteritékeket.	
Kötött Ujjasok, Harisnyák, alsó-ingek és Nadrágok			

Kèsp Felöltök, Ruhák, Bundàk és Karmantyuk (Muff.)

Ruhákat mérték után, legdivatossaban Budapesti műhelyemben készittetek **(20 frt-tól feljebb.)**

Minta gyüjteményeke és Költségvetéseket kivánatra bérmentve küldök.

Szabó Lajos Fiai czég

Debreczen, Rózsatér.

Az őszi idény

beálltával nagy választékban kaphatók :

Divatos női ruhaszövetek,

Flanell, Kasn ès Moldonok, Jó mosó velezek, téli és haraszt kendők

minden szinben és nagyságban,

Férfi és női alsó ingek, kötött ujjasok ;

téli harisnyák és kesztyük,

Futó és nagy szönyegek, Jutta és csipke függönyök.

Esőernyök, Miederek stb.

Jutànyos, szabott àrak.

Schwarz M. Benő

férfi divat és szabó üzlete Debreczen Piacz.

A helybeli és vidéki n. é. közönségnek szives tudomására juttatom, hogy az őszi idényre,

férfi divat ès szabó üzletemet dusan felszereltem,

különösen

bel ès külföldi gyapjukelménkel

melyekből egy a fővárosból szerződött gyakorlott szabászszal,

a legujabb divat szerinti férfi öltönyöket készittetek !

Férfi szabó üzletemnek folytonos növekedése arról győzött meg, hogy a n. és közönségnek bizalmát és megelégedését megnyertem, ugy hogy bármelyik **„utazó szabóval“** versenyezhetek.

Azonkivül.

ajánlom **nagy raktáromat fèrfi** és **fiu kalapokban,**

melyet a mostani versenyt tekintetbe véve ugy felszereltem, hogy nem csak a legfinomabb és legdivatosabb, hanem a

legolcsóbb kalapok is nálam kaphatók, u. m.

Puha kalapok	Gyermekek számára	80 kr.	tól 2	frtig
„ „	Férfiak „	80 kr.	„ 3.50	-ig
Kemény „	„ „	1 fr 75	! ! 5	frtig

megjegyezvén, hogy az 1 frt 75 kr. kemény kalap szintén jó minőségü és diszes kiállitásu.

Nagy választék { Férfi és fiu ingekben, nyakkendők, kesztyük, gallérok és kézelőkben. Zsebkendők és még számtalan e szakmába vágó uri divat czikkekben !

Nagyérdemü közönség !

Az őszi idény beálltával bátorkodom tudomására hozni, miként itteni

Férfi szabó üzletemben

az őszi és téli szövetek

megérkezvén szives megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.

kész férfi ruha raktáramat

pedig sajàt szabàsu és gyártàsu

férfi öltönyökkel ugy rendeztem be, hogy a **készpénz fizetés** melletti szabott árak bárki által **jutányosoknak** ismertessenek el.

alázatos szolgája

Szedlák József.

férfi szabó.

Mendelovits Lajos

m. kir. lőpor és szivarárudája a városházával szemben.

Ajanl naponta **friss** érkezésü **tisztán kezelt**

kitünő tormàs virstlit

párja 5 kr.

a budapesti országszerte ösmert 1830-óta fennálló Weil Ede fia i szalámi gyárából.

Vadászoknak:

mindennemü legjobb gyártmányu fegyvertöltényeket (Patron) fegyerdugókat és serétet.

Revolver töltenyeket, flóber (Patron), vizmentes és közönséges lőkupakokat és villám töltényeket (Blitz Patron).

Dohànyzóknak.

valódi Takáts és Stiaszni- féle Selmeczi kupakos és kupakatalan **pipákat csibukokat** nagy választékban,

(fenyő mag fa) és más mindennemü pipaszárakat, valódi Edhoffer féle szivar és szivarka szipkákat igen dus választékban

Szivarka dohányzóknak :

kitünő finom külföldi szivarka hüvelyeket legolcsóbb árszámitásban.

Gazdasszonyoknak :

Valódi Treu Nugles-féle mosdó szappant,

kitünő fénymázt, melynek használata még a legrozsdásabb kályha vagy takarék tüzhelynél is, a hosszas tisztitást feleslegessé teszi.

Kiolvasott ócska ujság papirt vásárol kilonként 10 krjával.

Az összes fővárosi és helyi lapok fő árudája.
Kitünő Bengál viharés Salongyufa raktár.
Kereskedők árkedvezményben részesülnek.
Ajánlja Elesztő raktárát naponta friss minőségben nagyban é kicsiben.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem Sorsjegy á **1 ft** | **11 sorsjegy csak 10 ft**

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája : Budapest, váczi-utcza 6. sz.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utcza, SIMON-ház.